

Litium-akut ja -patterit

Kansainvälinen Ilmakuljetusjärjestö IATA on luokitellut kuljetuksen aikana helposti syttyvät litium-akut ja -patterit vaaralliseksi aineeksi lento- ja maantiekuljetuksissa 1.1.2009 ja merikuljetuksissa 1.1.2010 alkaen. Tästä syystä lähetys vaatii tarkkoja merkintoja sekä rahtikirjaan että kaikkiin lähetyksen sisältämiin paketteihin. Kun IATA DGR/ADR -säännökset "Excepted Lithium Batteries..." -lähetyksille täyttyvät, voidaan niitä kuljettaa TNT:n lento- ja autoverkostossa.

Litium-akut ja -patterit luokitellaan *ioni-* (ion) ja *metalli-* (metal) akkuihin ja pattereihin. Näitä käytetään mm. kannettavissa tietokoneissa, kännyköissä, MP3- ja DVD-soittimissa, digikameroissa sekä GPS-laitteissa. Kuljetusten säännökset määrittävät merkinnät, pakkausryhmät ja -ohjeet sen mukaan kuljetetaanko akku/patterit erikseen laitteen sisällä tai sen yhteydessä. Lisäksi kuljetuksen merkintöihin, pakkausryhmiin ja -ohjeisiin vaikuttavat lähetyksen akku-/patteri-/kennomäärä sekä akun/patterin/kennon maksimiteho.

Litium-akut ja -patterit vaarallisina aineina

Jos lähetyksessä olevan akun/patterin/kennon maksimitehomäärä ylittää maksimiarvot, luokitellaan lähetys vaaralliseksi aineeksi ja lähettäjällä tulee olla TNT:n erikseen myöntämä lupa vaarallisten aineiden kuljettamiselle.

Maksimiwattituntiluokitus	Maksimilitiumpitoisuus (litiumin kokonaismäärä)
ionik enno 20 wattituntia	metalli enno 1 gramma
ionia kku 100 wattituntia	metalli akku 2 grammaa

Litium-akut ja -patterit "Excepted Lithium Batteries..." -lähetyksinä

Mikäli lähetys sisältää yli neljä (4) kennoa tai kaksi (2) akkua, jotka ovat maksimitehoarvojen mukaisia tai niiden alle, liitä lähetykseen käsittelymerkki sekä englanninkielinen lähetyksiäkirja ja huomioi seuraavat merkintä- ja pakkausvaatimukset (kääntöpuolella):

Merkinnät TNT:n rahtikirjassa

UN3480 Lithium ION batteries - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Ion Batteries, Not Restricted, PI965".	UN3481 Lithium ION batteries contained in equipment - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Ion Batteries, Not Restricted, PI967".	UN3481 Lithium ION batteries packed with equipment - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Ion Batteries, Not Restricted, PI966".
UN3090 Lithium METAL batteries - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Metal Batteries, Not Restricted, PI968".	UN3091 Lithium METAL batteries contained in equipment - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Metal Batteries, Not Restricted, PI970".	UN3091 Lithium METAL batteries packed with equipment - Lähettäjän yhteystietoihin tulee aina merkitä puhelinnumero mahdollisia lisäkysymyksiä varten. - Vaarallisia aineita koskevaan kysymykseen tulee vastata YES. - Special Delivery Instructions -kohdassa tulee olla merkintä "Lithium Metal Batteries, Not Restricted, PI969".

Pakkausvaatimukset

Kaikki pakkaamiseen ja lähetyksen mukaan liitettäviin asiakirjoihin liittyvät vaatimukset on määritetty kunkin UN-numeron pakkausohjeissa.

UN-numero	IATA:n pakkausohje
UN3480 Lithium ION batteries	965 (Section II)
UN3481 Lithium ION batteries contained in equipment	967 (Section II)
UN3481 Lithium ION batteries packed with equipment	966 (Section II)
UN3090 Lithium METAL batteries	968 (Section II)
UN3091 Lithium METAL batteries contained in equipment	970 (Section II)
UN3091 Lithium METAL batteries packed with equipment	969 (Section II)

Pakkausohjeen mukaisesti litium-akkuja tai -pattereita sisältävään lähetykseen tulee liittää oheinen käsittelymerkki, jossa tulee olla kuvanmukainen punainen vinoraidoitus. Teksti ja symbolit ovat tarrassa mustalla värillä valkoisella pohjalla. Tarran minimimitat tulee olla 120 x 110 mm. Lähettäjä täydentää tarran kirjoittamalla *lähettäjän puhelinnumeron* puhelinnumerolle varattuun kohtaan (merkitty mallissa xxx.xxx.xxxx).

Mikäli lähetyksessä ei täytetä "Excepted Lithium Batteries..." -vaatimuksia, ei lähetystä voida ottaa kuljetettavaksi.

Ota yhteyttä asiakaspalveluumme 0300 188 800 (0,14 euroa/min + pvm/mpm).

Lisätietoja vaarallisten aineiden kuljetuksista Dangerous Goods Management Finland Oy, www.dgm.fi tai puh. 010 42 40 500.